almö stad
Stadskontoret

Tjänsteskrivelse

Datum
2026-09-24
Vår referens
Henrik Heyman
Utvecklingssamordnare
henrik.heyman@malmo.se

Johanna Ludvigsson
Utvecklingssamordnare
johanna.ludvigsson@malmo.se

Intern kontroll - gemensamma granskningsområden för verksamhetsår 2027

STK-2026-878

Sammanfattning

Enligt Malmö stads reglemente för intern kontroll ska nämnder och bolagsstyrelser årligen besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Då kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll beslutar kommunstyrelsen årligen om kommungemensamma granskningsområden med tillhörande kontroller.

De gemensamma granskningsområdena förväntas bidra till kvalitetssäkring av kommunens processer utifrån ändamålsenlighet och effektivitet. I ärendet föreslås de gemensamma granskningsområdena för 2027 vara; digital offentlig service, användning av artificiell intelligens (AI) och systemförvaltning.

Stadskontoret kommer att ta fram konkreta anvisningar kring metod och dokumentation för respektive granskning, samt senaste tidpunkt för rapportering av resultatet av respektive granskning. Anvisningarna tillhandahålls förvaltningar och bolag före utgången av 2026.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen fastställer för verksamhetsåret 2027 följande kommunövergripande gemensamma granskningsområden med tillhörande kontroller; digital offentlig service, användning av artificiell intelligens (AI) och systemförvaltning.

2. Kommunstyrelsen anmodar nämnder och helägda bolag att, i den omfattning som beskrivs i ärendet, inarbeta de gemensamma granskningsområdena i sina interna kontrollplaner för verksamhetsåret 2027.

3. Kommunstyrelsen anmodar nämnder och helägda bolag att granskningar och uppföljningar av angivna granskningsområden ska göras enligt stadskontorets anvisningar.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 261005 Intern kontroll - gemensamma granskningsområden för verksamhetsår 2027

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-10-05
Kommunstyrelsen 2026-10-14

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen
Kulturnämnden
Miljönämnden
Revisorskollegiet
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden
Malmö Stadshus AB
MKB Fastighets AB
MINC i Sverige AB
Malmö Stadsteater AB
Malmö Live Konserthus AB
Malmö Leasning AB
Malmö Kommuns Parkerings AB
Boplats Syd AB
Malmö Energi och Hållbarhet AB
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Syftet med intern kontroll är att nämnder och styrelser med rimlig grad av säkerhet ska fastställa att mål inom följande kategorier uppnås: effektiv verksamhetsstyrning, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och styrdokument.

Ansvar och roller i internkontrollarbetet finns definierade i Malmö stads reglemente för intern kontroll som antogs av kommunfullmäktige den 20 december 2016. Det är nämnderna och bolagen som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina verksamhetsområden. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. Det innefattar ett ansvar för att organisera arbetet med intern kontroll och att bistå nämnder och bolagsstyrelser med metodstöd och övrigt stöd till utveckling samt att, genom sin förvaltning, fastställa kommungemensamma anvisningar.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Utöver de granskningar som beslutas av respektive nämnd eller styrelse beslutar kommunstyrelsen årligen om gemensamma granskningsområden med tillhörande kontroller.

De gemensamma granskningsområdena med tillhörande kontroller ska:

- rikta sig till samtliga eller flera av kommunens nämnder eller bolag och komplettera deras egna granskningsområden i internkontrollplanen.
- avse kommungemensamma processer eller gemensamma frågor av strategisk betydelse.
- beslutas, kommuniceras och följas upp årligen genom en fastställd kommungemensam process.

Det övergripande syftet med de gemensamma granskningsområdena – liksom med all intern kontroll – är att kvalitetssäkra kommunens processer utifrån ändamålsenlighet och effektivitet.

Ytterligare syften med de kommungemensamma granskningsområdena är:

- Lärande – bidrar till att förbättra våra gemensamma processer och arbetet med intern kontroll i sig, inte minst genom erfarenhetsutbyte och att goda exempel kan fångas upp och spridas.
- Förebyggande – bidrar till att fokus hamnar på de områden som ska granskas. Förbättringar kan göras i löpande kontrollrutiner med granskningsutfallet som underlag.
- Samordning och systemförbättringar – bidrar till att identifiera behov av förbättringar i gemensamma system och rutiner.

Utöver ovan beskrivna syften ska de gemensamma granskningsområdena och kontrollerna ses som ett medel för kommunstyrelsen i dess roll som ansvarig för

ledning och samordning. I förlängningen innebär det att ha uppsikt över verksamheten som bedrivs i nämnder och kommunala bolag. Mot bakgrund av ovanstående är det viktigt att de granskningsområden och kontroller som väljs upplevs som relevanta för berörda nämnder och bolagsstyrelser.

Metod för urval av gemensamma granskningsområden

En riskanalys har genomförts av en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner, inom såväl stadskontoret som förvaltningar och bolag, med bred kompetens inom kommunens verksamheter och stödprocesser. Utifrån riskanalysen och tidigare beslut (Uppföljning av intern kontroll 2024, STK-2025-301) föreslås tre gemensamma granskningsområden för 2027.

Granskningarna avser:

- Artificiell intelligens (AI)
- Digital offentlig service
- Systemförvaltning.

Grundprincipen är att de kommungemensamma granskningarna avser samtliga nämnder och helägda bolag. Eventuella avsteg från denna princip, inklusive motivering, beskrivs i anslutning till respektive granskning nedan.

För granskningarna redogörs syfte samt vilken risk som avses. För respektive granskning beskrivs sedan kortfattat omfattning, metod och frekvens. Förvaltningar och bolag kommer att erhålla mer detaljerade anvisningar från stadskontoret kring hur granskningarna ska gå till.

Gemensamma granskningsområden för 2027

Artificiell intelligens (AI)

Denna granskning är en uppföljning av granskningen som gjordes 2024.
Användningen av AI har ökat explosionsartat de senaste åren, och kommer sannolikt öka ytterligare framöver. Mot bakgrund av detta är det angeläget att kommunens verksamheter utvecklar sin kompetens för att kunna tillvarata möjligheter och ha beredskap att möta risker inom området.

EU:s definition av AI, som granskningen kommer att utgå från:

> Artificiell intelligens avser system som uppvisar intelligent beteende genom att analysera sin miljö och vidta åtgärder - med viss grad av självständighet - för att uppnå särskilda mål.

- Risk

Risk för bristande beredskap för att identifiera, möta och hantera möjligheter och risker kopplade till AI, på grund av bristande kompetens. Detta kan leda till outnyttjad effektiviseringspotential, rättsosäkerhet, kränkning av enskildas fri- och rättigheter, välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan med mera.

- Syfte med granskningen
Syftet med granskningen är att undersöka beredskapen i nämnder och bolag att hantera hot och utnyttja möjligheter med AI.

- Omfattning, metod och frekvens
Granskningen omfattar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag, och kommer genomföras på samma sätt för nämnder och bolag. Granskningen kommer ta sin utgångspunkt i granskningsresultatet från 2024 och genomföras genom frågor till nämnder och styrelser.

Digital offentlig service
Malmö stads webbplatser och mobila applikationer ska vara tillgängliga. Kravet finns i lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service (DOS-lagen). EU:s så kallade webbtillgänglighetsdirektiv ligger till grund för lagen. DOS-lagen gäller även stadens bolag.

Syftet med lagstiftningen är att säkra att alla på lika villkor kan få tillgång till digital offentlig service på webbplatser och i applikationer. Det betyder att information och tjänster ska kunna användas av alla oavsett funktionsnedsättning. DOS-lagen kräver att digitala gränssnitt är hanterbara, begripliga och robusta.

Bakgrunden till 2023 års granskning var det tillsynsärende som Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) öppnade sommaren 2023 för Malmö stad och malmo.se. DIGG krävde att lagkraven skulle efterlevas och eventuella fel rättas. I anslutning till detta genomfördes en kommungemensam intern kontroll-granskning i syfte att säkerställa att Malmö stad - stadens förvaltningar och bolag - har rutiner och metoder som säkrar att alla kan ta del av digital offentlig service på lika villkor.

- Risk
Risk för bristande tillgång till digital offentlig service på grund av otillräcklig och/eller bristande prioritering. Detta kan hindra grupper från att tillvarata sina rättigheter och uppfylla sina skyldigheter på lika villkor.

- Syfte med granskningen
Syftet med årets uppföljande granskning är att undersöka hur arbetet med digital offentlig service har utvecklats sedan förra granskningen. Tidigare resultat kommer att fungera som utgångspunkt för 2027 års granskning.

- Omfattning, metod och frekvens
Granskningen omfattar Malmö stads nämnder och helägda bolag.

Nämnder
Förvaltningarna får ta del av granskning, som genomförs av stadskontoret, av innehåll och tjänster på malmo.se. Såväl webbsidor, innehåll som e-tjänster kommer att utvärderas.

Urvalet av granskningsobjekt kommer väljas utifrån följande principer:

- Webbplatser, innehåll och e-tjänster som särskilt riktar sig till målgrupper med funktionsnedsättningar
- Webbplatser och e-tjänster som i samråd med Malmö stads funktionshinderråd pekats ut som särskilt viktiga
- E-tjänster med stort antal användare och/eller frekvent användning
- Slumpmässiga urval

Granskningen kompletteras med ett antal frågor.

Bolag

- Granskningen omfattar bolagens webbplatser och e-tjänster. Den baseras enbart på frågor.

Systemförvaltning

För att underlätta och stödja Malmö stads verksamheter används ett stort antal system och IT-stöd. Omfattningen av antalet användare varierar från ett fåtal medarbetare för vissa system, upp till många tusen för andra. Det finns även stora variationer i hur ofta olika system används, likväl hur verksamhetskritiska dessa är.

Att Malmö stads olika system förvaltas på ett ändamålsenligt sätt är av betydelse utifrån bland annat effektiv resursanvändning, säkerhetsaspekter och för att kunna säkerställa att IT-system upphandlas på ett adekvat sätt.

- Risk

Risk för icke ändamålsenlig systemförvaltning på grund av otydlig ansvarsfördelning och bristande samordning och styrning, vilket kan leda till tekniska problem, säkerhetsrisker, ineffektiv användning och onödiga kostnader i förhållande till behov.

- Syfte med granskningen

Syftet med granskningen är att undersöka om Malmö stads nämnder och bolagsstyrelser har en robust och ändamålsenlig systemförvaltning, samt analysera vad resultatet beror på.

- Omfattning, metod och frekvens

Granskningen omfattar Malmö stads samtliga nämnder och helägda bolag, och kommer genomföras på samma sätt för nämnder och bolag. Granskningen kommer genomföras genom frågor till nämnder och styrelser.

Anvisningar

Stadskontoret tar fram konkreta anvisningar kring metod och dokumentation för respektive granskning, samt senaste tidpunkt under året för rapportering av resultatet av respektive granskning. Anvisningarna tillhandahålls förvaltningar och bolag före utgången av 2026.

Stadskontorets bedömning

Enligt Malmö stads reglemente för intern kontroll ska nämnder och bolagsstyrelser årligen besluta om internkontrollplan som beskriver prioriterade åtgärder och granskningar utifrån dokumenterade riskanalyser. Då kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll beslutar kommunstyrelsen årligen om kommungemensamma granskningsområden med tillhörande kontroller.

De gemensamma granskningsområdena förväntas bidra till kvalitetssäkring av kommunens processer utifrån ändamålsenlighet och effektivitet. I ärendet föreslås de gemensamma granskningsområdena för 2027 vara digital offentlig service, användning av artificiell intelligens (AI) och systemförvaltning.

Stadskontorets bedömning är att de kommungemensamma granskningarna fyller en viktig funktion genom att möjliggöra lärande, bidra till att behov av samordning och systemutveckling identifieras samt minimerar risker.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare
Ana Maria Deliv Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör